

CHRISTO-

A Soproni Evangélikus
Egyházközség lapja

ingyenes kiadvány

XVII. évfolyam, 5. szám

PHOROS

2010. november

Németh Zoltán:

Esőváró

Ha meghalsz, én nem leszek melletted
gyászoló rokon.
Csendesen megállok sírodnál,
széttárom karjaim:
keresztté leszek a sírodon.
Csontjaimról hozzád a húst, a bőrt
le mosni várom az esőt.

„Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak”

(Reggeli áhítat a Líceumben és az Eötvös-gimnáziumban Mt 5, 4 alapján)

Utálok a pízit. Aki nem tudná, ez a „political correct” kifejezés rövidítése. Azt a ma divatos beszédmodot jelenti, mely szerint tudatosan kerüljük beszédünkben azokat a kifejezéseket, szavakat, amelyek másokat sérthetnek, vagy másoknak fájdalmat okozhatnak.

Két célja van a pízinek. Az egyik, hogy akivel beszélünk, ne érezzen lebecsülést, megvetést, előítéletet szavainkban, és véletlenül se használjunk olyan szavakat, amiből az derülhetne ki, hogy akármilyen szempontból alacsonyabb rendűnek tartjuk a másikat. Nagyon szép elv. Csak hát tudjuk, hogy az előítélet nem a szavakban, hanem az agyban és a szívben rejtezik, és hiába nem használok előítélettel terhes szavakat, ha egyébként szívem és cselekedeteim teli vannak gyűlölettel. Ha pedig szeretettel fordulok a másik felé, akkor őt sem zavarja, hogy milyen szót használok.

Talán ismerős az a vicc, amiben egy amerikai iskolabuszon összeverekednek a fehér és a fekete bőrű gyerekek. A sofőr megunja, leállítja a buszt és elkezd kiabálni: vegyétek tudomásul, ez Amerika, a szabadság és az egyenlőség hazája! Itt nincsenek fehérek és feketék! Vegyétek úgy, hogy mindenki kék! Rendben? Akkor most sötétkékek hátra, világoskékek előre!

Nos igen, így járunk akkor, ha csak szavainkban akarunk pízit lenni, nem a lelkünkben izzuk ki az idegenséget, a gonoszságot. Amíg ott jelen van a gyűlölet, semmit nem ér, ha bizonyos szavakat számúzzunk beszédünkben.

Ugyanakkor van, amikor nem a szívünkben lévő rosszat takargatjuk a politikailag korrekt beszéddel. Van, amikor a bennünket körülvevő világ fájdalmait, tragédiáit szeretnénk eltakarni beszédünkkel. A Vészhelyzet című sorozatban szinte soha nem mondják ki: meghalt, inkább ezt: elveszítjük. Mintha az, hogy kerüljük a szót, egyben a tragédiát is megakadályozná.

Rengeteg példát találunk életünkben erre a mentalításra. Fogunk még táncolni a

dédunokája esküvőjén- hazudjuk a haladokló kilencvenévesnek, holott mindketten tudjuk, hogy ez nem igaz. A már említett Vészhelyzetben volt egy jelenet, amikor egy orvos, akinek süketen született a kisfia, szerette volna megmúttetni gyermeke fülét. Ekkor azonban valaki szemére hányt: a siketeknek saját belső kultúrája van, és azzal, hogy meg akarja gyógyítani a fiát, el akarja rabolni saját siket kultúráját. Vagyis nem engedték meg neki, hogy fájjon, aminek fájnia kell, hogy fia soha nem fog hallani sem Bachot, sem rockzenét.

Teológus koromban sokat foglalkoztam mozgássérültekkel. Egyszer egy táborban nagyon összeveszttem egy tolókosis leánnyal, mert éjjel egyedül akart kimenni kajakozni- és nem volt hajlandó megérteni, hogy nem tud magára vigyázni, nem engedhetjük ki. Nagyon kétségbe volt esve, és én megértettem dühét: nem tehette meg azt, amit bármelyik kortársa, csak azért, mert betegsége miatt izmai nem engedelmessé válnak. Nem hiszem, hogy nagyon megszeretett volna, ha azt mondtam volna neki: te nem fogyatékos vagy, csak mozgásodban kihívásos... Igenis joga volt dühösnek lenni, joga volt sírni állapotja miatt.

Adjuk meg magunknak és másoknak a jogot, hogy sírjunk! Engedjük meg magunknak és másoknak, hogy szemébe nézzünk tragédiáinknak, hogy fájjon az, amink fájnia kell!

Karinthy Frigyesnek van egy csodálatos novellája, a Púpos. A címben szereplő embert soha senki nem hívja így, óvatosan kerülik a témát, hogy ő bizony... Egészen addig, amíg egyszer az utcán sétálva valakire becsmérlő megjegyzést tesz, mire a sértett feléje fordul: ez a kis púpos szólt be?- és lekever neki egy nagy pofont. Mindenki sápítózik, *hogyan lehet egy szégyen nyomorékot így megalázni?*- ő pedig megsemmisülten, vörös arccal elkezd bolyongani az utcákon. Így jutott el a külvárosba- és itt átadom a szót Karinthynek: A

púpos egyszerre megállott, körülnézett, leült egy padra. A kerítés mögött verkli szólt. [...] A verkli ezt játszotta: „A faluban a legárvább én vagyok...” – a púpos elandalogva hallgatta a nótát, igen szépnek találta, és most végre sírni kezdett. Felnézett az égre, mely barátságosan és lágyan takarta be őt éppen úgy, mint a nyomorult kis tücsköt és a roppant hegyeket. Maga elé nézett, és egy görbe, nyomorult fát látott sok más, egyenes fák közt; ott állt, és friss, zöld iszalag futott rá, veréb ült az ágai közt, és a méhek és darazsak sem kerülték el. Kitárta vézna karját a lebukó nap felé, mely fényt és meleget árasztott rá, éppen úgy, mint másokra – beszívta a levegőt, mely lágyan, békésen folyt le tüdejébe, nem bánta, hogy ő púpos, de nem is mondta, hogy nem az. Újra egy tócsa fölé hajolt – és a víz barátságosan nézte őt: púpos vagy, mondta neki nyíltan és őszintén, de nem nevetett, és nem haragudott. Púpos vagy, mondták a fák barátságosan, mint ez a púpos fa itt, te szegény, szegény púpos. Gyere, szomorkodj bátran, szabadon, amiért ilyen nyomorult vagy, gyere, ülj le ide, sírd ki magad, van rá okod. Sírj, sírj, te szegény, szegény, szegény púpos. Sírj, teneked szabad, senkinek annyira nincs joga sírni: a gonoszok és rosszak

Teremtés heti gondolatok

„Minden mi él, csak Téged hirdet, minden dicsér, mert mind a műved, azzal hogy él, azt zengi Néked: dicsérlek én, dicsérek Téged!” Szeptember végén, ökumenikus istentisztelet keretében ünnepeltük a Teremtés hetét. A teremtett világ csodáira, a Teremtő ajándékaira összel, az aratási hálaadáshoz kapcsolódóan csodálkozunk rá. Számomra ez az örömnep és a hozzá kapcsolódó énekek hangulata tavasszal sokkal jobban átélhető, mikor éled, újjászületik a természet, hosszabbodnak a nappalok, méhek dongásától hangosak a virágzó fák, a madarak harsány énekét kora hajnaltól késő estig lehet hallani, és az egész erdő „egy nagy anya”.

A keresztyén értékrend és a környezettudatos gondolkodás számos közös vonást hordoz. Mindkettőre jellemző a jövő felé tekintés, hosszútávú célok, felelős gondolkodás, az apró csodák észrevétele, értékelése, harmónia a többi teremtménnyel, ezek megbecsülése – hiszen az ember nem a természet felett áll,

el akarták venni a könnyeidet, a te édes, egyetlen könnyeidet, mikor egyebed sincs, csak az, hogy sírhatsz. De jött egy jó ember, aki visszaadta. Sírj, semmid sincs és nekik mindenük: sírj, a világra szenvedni és gyötrődni születéssel, és arra, hogy mások felüdüljenek s örüljenek, hogy nem oly nyomorultak, mint te: mások, akiknek gyönyöröket és mámorokat nyújt az élet, míg neked csak nyomort és szégyent adott, mindhalálíig. Sírj, sírd ki magad, te szegény púpos, ugye jó, ugye édes?

A púpos hallgatta a fákat, és most már úgy zokogott, hogy egész teste vonaglott bele: egyetlen, forró vágy olvasztotta szívét - csókolni szerette volna, soká és sírva, a kezét, mely ma délután megütötte őt.

Talán mindenki érzi, hogy most nem a gonoszságról, a bunkóságról és a pofonról beszélek, hanem a felszabadító sírásról. Arról, hogy ha nem engedjük meg magunknak és másoknak a sírást, akkor a feloldozáshoz vezető utat zárjuk el magunk és mások előtt. Higgyétek el: boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Ámen.

Hegedűs Attila

hanem annak része. Ugyanakkor kitüntetett a szerepe is: tudást, képességet és kreativitást kaptunk, hogy kutassuk a természet folyamatait és beavatkozzunk azokba, mely felelősséggel jár.

Klíma-modellezéssel, az éghajlati viszonyok hosszútávú előrejelzésével foglalkozom. A modellek a szárazföld, a légkör és a vizek összes elemét és kölcsönhatásait tartalmazzák, írják le matematikai egyenletek segítségével. Előrejelzéseink annál jobbak, minél pontosabban megközelíti a modellt az éghajlati rendszer valós jellemzőit. Lenyűgöző teremtett világunk sokszínűsége, a természeti folyamatok összetettsége. Megdöbbentő, hogy ezzel kapcsolatos tudásunk, ismereteink mennyire korlátosak. Sok kutatótársam panaszkodik, hogy ezért modelljeink még nem tökéletesek – ami azt jelenti, hogy még nem vontunk uralmunk alá a természetet, a jövőt a szuperszámítógépek segítségével pontosan nem tudjuk

kiszámítani. De ennek valójában örülnünk kellene, nem?

Az ember hatása a természeti rendszerben pozitív és negatív is lehet. Tevékenységünk jelentősen fokozza például a globális klímaváltozás mértékét is, melynek következményei csak évtizedek múlva jelentkeznek. Tehát már most a légkörben vannak azok az anyagok, melynek éghajlati hatásait a következő generációk fogják érezni!

Az éghajlatváltozás kapcsán szinte minden nap hallunk hőmérséklet- és csapadékreordok megdőléséről, árvizek, aszályok, erdőtüzek, hurrikánok pusztításáról. Hazánk a klímaváltozás által fokozottan érintett, sérülékeny régiók egyike. A szélsőséges aszályok gyakoriságának növekedése hatására dombvidéki erdeinket súlyos

egészségkárosodás, valamint a pusztulás veszélye fenyegeti, melynek jelei már most láthatók. A változások olyan gyorsak, hogy az ember tudatos, pozitív beavatkozása nélkül a kevésbé alkalmazkodóképes életközösségek nem maradnak fenn.

A „klímaszkeptikusok” cáfolják, hogy az ember hozzájárul a természetes klímaváltozáshoz, és szerepe is elenyésző, hogy a hatásokat csökkentse. A kérdés ennél jóval súlyosabb: még ha igazuk is lenne, akkor sem háríthatjuk el a felelősséget, hogy a természettel harmóniában éljünk, utódainknak egy élhető környezetet hagyjunk hátra.

Gálos Borbála

Kisegyházak vagy történelmi egyházak

Fészekmeleg és közvetlenség. Talán ez a kettő az első benyomása egy kívülről érkezőnek, amikor egy kisegyházzal találkozik. Aki a mi anonim istentiszteleti részvételünkhöz szokott, az meglepődhet, hogy mennyire személyes tud lenni egy kis-közösség. Sokszor ez a baráti hang és az otthonosság elegendő ahhoz, hogy odaláncoljon egy kereső embert.

Mégis, hol vagyunk mi, evangélikusok? Egy hasonlat jut eszembe. A katolikus egyház az óceánjáró – hatalmas, megrengethetetlen, de nagyon lassan veszi fel az új irányt. Ezen utazni biztonságos, de egy-egy érdekes szigethez a kapitány nem viszi közel a hajót.

A kisegyházak egy-egy vitorlás. Családias a légkör, önálló döntés alapján szabják meg az irányt, de kérdéses helyzetben nincs segítség.

A református és az evangélikus egyház egy-egy hajóraj. Megvan az egyes hajók függetlensége, de mégis egy irányba mennek és ha kell, segítik egymást.

Tudomásul kell vennünk: nem vagyunk akkora nagy hajó, mint a katolikus egyház, nem számíthatunk tömegekre. Kisegyháznak viszont túlságosan nagyok vagyunk. Ha valaki idegenként betér

gyönyörű, hatalmas templomunkba, bizony kevésbé éli át az otthonosságnak és barátságosságnak azt a légkörét, ami egy kisegyházhoz vonzza a közösség után vágyódókat. Ugyanakkor hiába tudjuk-ha tudjuk egyáltalán-, hogy egyházunk teológiai felfogása mennyivel gazdagabb, árnyaltabb, Jézus-központúbb, bibliahűbb, mint sok most indult kisegyházé, azokat, akik közösségre várnak, nem a teológiailag pontos, hanem a szereteteli szó fogja meg.

Az elmúlt héten sokat gondolkodtunk ezen: miért van, hogy itt van reformáció ünnepe, a nap, amire egyházunk talán a legbüszkébb lenne, és nem tudunk sokakat elérő, izgalmas programokat létrehozni, azokra pedig, amiket csinálunk - legyenek azok akár mennyire színvonalasak-, kevesen jöttek el közülünk? Hol a hiba? Az evangélium unalmas, vagy csak mi váltunk azzá?

Nem szeretnénk módszereket lopni a kisegyházaktól. De jó lenne rádöbenni saját értékeinkre és azokat olyan szeretettel, közösségi módon felmutatni, hogy senki ne vágyakozzék tőlünk más, kisebb hajókba...

Nagy Szabolcs- Hegedűs Attila

Távirati jelentések néhány megtartott programunkról (2010 szeptember-október)

A Hunyadi augusztus 30-án tartotta a templomi évnyitóját, az Eötvös és a Líceum pedig augusztus 31-én.

Szeptember 1-jén együtt ünnepeltünk a Tóth Antal Iskola átadó ünnepélyén, és aznap délután került sor a két nyarat is átölelő munkálatokat követően óvodánk ünnepélyes átadására is Ittész János püspök úr szolgálataival.

Szeptember első napjaiban részt vettünk az Egyetem karainak tanévnyitó rendezvényein, évnyitóin és ünnepi tanácsulésein.

Szeptember 4-én 10.00-tól Egyházmegyei Közgyűlést tartottunk Farádon, a templomban, amelyet Egyházmegyei Presbiteri ülés is megelőzött.

Szeptemberben elkezdjük ismét a tanévi hagyományos hétközi alkalmainkat.

Szeptember 6-án Heinrichs Michael lelkész magyar lelkési szakvizsgáztatására került sor Győrben, a Püspöki Hivatalban, amelyen Gabnai Sándor esperes is részt vett.

Szeptember 6-án a Rotary Klub segítségével egyházi iskoláinkban tankönyvcsomagokat adhattunk át rászoruló és szorgalmas tanítványainknak.

Szeptember 7-én, kedden 17.00-kor munkaév-kezdő presbiteri ülést tartottunk a nagyteremben.

Szeptember 8-án, szerdán egyházmegyei lelkési munkaközösségi ülés - LMK volt hosszú évtizedek óta első alkalommal filiánkban, Balfon. Itt kell megjegyeznünk, hogy az ősz során a balfi templomunk teljes renoválása tovább folytatódott - kis lépésekben, de szépen haladunk előre.

Szeptember 8-án 15.00-kor jelen voltunk szolgálatunkkal az Életvédő Zarándoklaton, amely a Szent István templomnál vette kezdetét, és folytatódott a kórházkápolnánál.

Szeptember 9-én a Líceumban Zombori emléktábla-átadásra került sor.

Részt vettünk a hagyományos Szüreti és Bornapok alkalmain, benne szeptember 11-én templomunkban tartotta az Európai Borlovagrend a szokásos borlovag-avatóját.

Köszöntő szolgálattal vettünk részt szeptember 9-én a helyi zsidó hitközség imaterem-avatóján a Kristály Üzletházban. Szeptember 12-én volt Bánfalván az Evangélikus Búcsú.

Gabnai Sándor esperes Dr. Reuss András professzor társaságában szeptember 13-15. között egy nemzetközi Luther Szövetségi Világkonferencián és Teológiai Napokon vett részt Franciaországban, az elzászi Liebfrauenbergben.

Eközben itthon is megkezdte éves munkáját a Luther Szövetség helyi csoportja. Az első alkalommal, szeptember 14-én Hegedüs Attila igazgató lelkész tartott előadást Hunčík Péter „Határ-eset” című könyvéről.

Szeptember 3. hétfőjén, azaz szeptember 17-19. között a Bad-Wimpfeni testvérgyülekezetünk legmagasabb szintű egyházi küldöttségét láttuk vendégül, és folytattunk rendkívül hasznos megbeszéléseket; de többek között velük együtt vettünk részt a hétvége számos alkalmán, így a Károly-magaslati Barabits emléktábla-avatón is.

Ugyancsak ezen a hétvégén bekapcsolódtunk a Kulturális Örökségvédelmi Napok programsorozatába templomunkkal és múzeumunkkal.

Szeptember 20-22. között Gabnai Sándor esperes esperesi értekezleten és továbbképzésen volt Balatonszárszón, az ottani Evangélikus Konferenciaközpontban.

Szeptember 22-én hagyományteremtő céllal tartottunk presbitereinknek bibliaórát. Az első alkalom témája a Filemon-levél volt.

Szeptember 23-án a Bibliai Szabadegyetem keretében a TIT-székházban Gabnai Sándor esperes tartott előadást Márk evangéliumáról. Ez a program minden csütörtök este várta az érdeklődőket az újszövetségi könyvek ismertetésével.

Szeptember 24-én utolsó útjára kísértük id. Magassy Sándorné, Urbán Margit lelkész-testvérünket a temetőnkben.

Szeptember utolsó hétfőjén együtt ünnepeltünk a szomszédos ágfalvi-bánfalvi

egyházközséggel. Szombaton Gabnai Sándor esperes beiktatta Ágfalván a templomban a lelkészi szolgálatukba Heinrichs Eszter és Heinrichs Michael megválasztott lelkészeket; másnap, vasárnap pedig az Ágfalvi Evangélikus Búcsú keretében megemlékezést tartottunk az ágfalvi templom felszentelésének 225. évfordulóján, amely kétnyelvű istentiszteleten Ittész János püspök úr szolgált igehirdetésével.

Szeptember 17-én részt vettünk a helyi Keresztény Értelmiségi Szövetség (KÉSz) 20 éves jubileumi ünnepségén a Liszt Ferenc Konferenciaközpontban, valamint az orsolyiták templomában.

Szeptember 30-án a református templom adott idén otthont az ökumenikus Teremtés Ünnepeinek, amelyen Havassy Bálint orsolyita templomigazgató szolgált igehirdetéssel. A liturgiában Hegedűs Attila igazgató lelkészünk a Líceum diákjaival együtt vett részt.

Október 3-án az istentiszteleteinken Aratási Hálaadási Teremtésünnepet ültünk a templomunkban és gyülekezeti termünkben.

Október 4-én, hétfőn, nagyszerű belépőjegyes Zorán-koncert volt a templomban egyházzenei áhítattal.

Október 5-én az Aradi Vértanúkra emlékezve a temetőnk előtti parkban volt a városi ünnepély, amelyen idén az Eötvös-gimnázium szolgált megemlékező műsorával.

Aznap, ugyancsak október 5-én kísértük utolsó földi útjára temetőnkben Linberger Gyula testvérünket, egyházközségünk egykori presbiterét, másodfelügyelőjét, bibliakör-vezetőjét.

És ugyancsak aznap tartottuk kihelyezett helyszínen a presbiteri ülésünket az óvodánk megtekintésével egybekötve.

Október második hétvégéjén megérkezett hozzánk két fiatal német teológus, akik külföldi hospitációs ösztöndíjas gyakorlatukat fogják gyülekezetünkben elvégezni a következő félévben.

Október 8-9 között a 10 éves jubileumra visszatekintő Egyházkerületi Pedagógus Csendesnapokat Sopronban tartottuk; ott, ahol 10 éve elkezdődött ez a kezdemé-

nyezés, az Eötvös-gimnáziumban.

Október 12-én, Budapesten intézményvezetői értékelésen vett részt Rajnai Károly, iskolánk igazgatója és Hegedűs Attila igazgató lelkész.

Október 12-én lelkészi delegációnk részt vett a bajor-magyar egyházvezetői találkozón és ünnepélyen, Budapesten.

Október 12-én, a Luther Szövetségen Mesmer Ottó őrszigeti lelkész volt vendég-előadónk, aki ausztriai szolgálatairól beszélt.

Október 13-án több egyházmegyes egyházmegyei lelkészi munkaközösségi ülés – LMK volt a Veszprém megyei Vanyolán.

Október 14-én a helyi Hit Gyülekezete vezetője kért lehetőséget beszélgetésre lelkészeinktől, amit biztosítottunk is.

Október 3. hétvégéjén a budavári ifjúság volt a vendégünk – színes közös programokat tartottunk a fiatalságnak nemcsak a budapesti ifjakkal, hanem a harkaiakkal is.

Október 18-án Gabnai Sándor esperes egyházkerületi esperesi találkozón vett részt Pápán, amelynek fő témája a püspök-választás volt; október 20-án pedig ugyancsak Pápán a reformáció kiállítás megnyitóján volt jelen.

Ugyancsak aznap vette kezdetét az Útkeresők program következő kurzusa, és azóta is minden hétfőn este ismerkedhetnek az érdeklődők a Tízparancsolattal Hegedűs Attila igazgató lelkész segítségével.

Október 23-án sok hívünk vett részt a hagyományos Rotary-sétán, az egyetemi és városi megemlékezéseken, valamint október 25-én pedig a Hotel Sopronban megrendezett gazdasági konferencián.

Október 30-án emlékeztünk meg színvonalas előadásokkal Torkos József templomépítő egykori lelkészünk születésének 300. évfordulójáról a templomban.

Október 30-án kis delegációval vettünk részt a Magyarországi Luther Szövetség konferenciáján és közgyűlésén a Deák-téri Evangélikus Gimnázium dísztermében.

Az iskolánk őszi szünete október 30-án kezdődött és november 7-ig tart.

Az elmúlt időszakban két templomi gyűjtést is szerveztünk: szeptemberben a templomi kihangosítás modernizációjára, októberben pedig a vörösiszap áradás

károsultjainak megsegítésére.

Október 31-én Bibliaterjesztési offertóriumot tartottunk.

Reformáció ünnep éppen vasárnapra esett: délelőtti istentiszteleteinket a vasárnapi rend szerint tartottuk, amely után gyülekezetünk ifjai kis kávézásra várták gyülekezetünk tagjait a templom melletti kis parkban; a szokásos esti közös protestáns istentiszteletünkre pedig idén nálunk,

a templomunkban került sor református lelkész gyülekezet lelkészének és énekkarának szolgálatával.

November 1-jén 17.00-kor ökumenikus megemlékezés volt a Székely Kapunál, 19.00-kor Requiem előadás a templomunkban.

November 2-án 17.00-kor presbiteri ülést tartottunk a nagyteremben.

Összeállította: Gabnai Sándor lelkész, esperes

Bastelkreis - Barkácskör

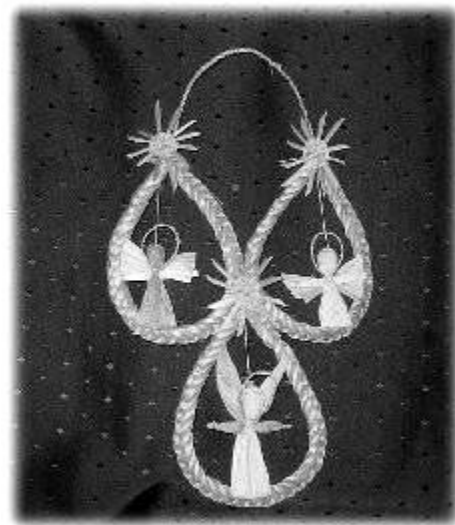
Az emberek eredendően kíváncsiak, szeretnének sok mindenről többet tudni, ezért szeretnék elmondani, hogy mit csinálunk. A szószékről gyakran elhangzik a hívó szó (olvasható a Hírlevélben is): karácsonyt, illetve húsvétot megelőzően a testvéreket szeretettel várjuk a barkácskör foglalkozásaira. Erről szeretnék röviden szólni.

A barkácskör ötletét a Sprügel házaspár hozta be gyülekezetünkbe. Hetente egy-egy órát töltünk együtt. Az ötleteket hozzuk magunkkal, megbeszéljük egy-egy pohár tea mellett, kisebb munkákat elvégzünk, alapanyagokat cserélünk, majd szorgos barkácsolóink otthonukban befejezik a munkát. Gyerekektől nagyszülőkgig minden korosztály megtalálható köztünk.

A barkácskört tíz évig Gabnainé Mastalir Márta vezette, nagyon jól. Márti megnövekedett feladatai miatt Joóbné Dobai Krisztina vette át erre a tanévre a barkácskör munkájának segítségét.

Rengeteg munkával jár ez a feladat. Anyagot rendelni, ötleteket szerezni, összefogni az igen szorgalmas tagjainkat - nem kis feladat. (Gondoljunk csak az adventi árusításra, amikor is a hideg templom előtérben a forró tea sem segít.) A munka azonban minden évben meghozta gyümölcsét.

Nagyon jó - ha csak rövid időt is- együtt lenni, elbeszélgetni, figyelni egymásra. Nagyjából tudjuk, kinek mihez van türelme, mi az erőssége, mi az, amit

szívesen csinál. Többen csak beszaladnak, nem érnek rá maradni, de hozzák az általuk otthon elkészített munkákat, hiszen a virágkötő munkákat nem is tudnánk a helyszínen elkészíteni.

A barkácskör által készített és a templom előtérben eladott apróságokból befolít pénz pénzből jutott több mindenre, többek között évek óta az idősek otthonának megsegítésére és az új zöld oltárterítőre is.

Az idei esztendőben - előlegezve a gyülekezet segítségét- szeretnénk az idén befolyt összeget főleg a csillárba, falikarokba való energiatakarékos égőkre költeni. Továbbra is várunk mindenkit szeretettel, a barkácsolókat és karácsony előtt a vásárlókat is!

Biczó Zsoltné

A 10 éves Szociális és Házi Betegápoló Alapítvány 2009. évi tevékenysége

Alapítványunk kuratóriuma a törvények által előírt határidőre megtárgyalta és elfogadta a 2009-év pénzügyi és közhasznú tevékenységéről szóló beszámolót, melyet az alapítvány könyvelője és ügyvezetése készített.

Az alapítvány a 2009. évben a gazdálkodásról a számviteli törvénynek és a kapcsolódó előírásoknak megfelelően: „a számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek közhasznú egyszerűsített beszámolóját” állította össze.

Alapítványunk működési rendjének alapvető szabályozását az egyesülési jogról szóló 1989.évi. CLVI.tv szabályozza. A tevékenység tartalmait befolyásolja a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993.évi. III. törvény, az 1997. évi CLIV. tv. az egészségügyről és a 43/1999 kormányrendelet, valamint a gazdálkodással összefüggő számviteli és pénzügyi rendeletek.

Alapítványunknál a kuratórium tagjai és az ügyvezető részére tárgyévben sem került juttatás kifizetésre. A kuratórium a törvények előírás szerint tartotta meg 2009-ben üléseit

Az NCA (Nemzeti Civil Alapítványok) pályázatán 2009-ben elnyert összeg szakmai és pénzügyi elszámolása megtörtént. A 2010-évre vonatkozó pályázat elbírálása is megtörtént, a szerződéskötés folyamatban van.

(2004–2009 közti időszakban az NCA pályázatokon összesen 6.523.677 Ft-ot nyert alapítványunk.)

Az egyéb bevételek tartalmazzák az 1%-ból elnyert összeget is, ami 105.000,- Ft-volt 2009-ben.

A mérleg adatai, az adatok (ezer Ft-ban értendőek)

Tényleges bevételek: 11,069

Összes közhasznú tevékenység bevétele: 10,546

Országos Egészségbiztosítótól: 9,007

Egyéb: 205

Pályázati úton elnyert támogatás: 443

Közhasznú tevékenység bevétele: 348

Egyéb bevétel: 543

Vállalkozói tevékenység bevétele: 543

Tényleges kiadások: 10,058

Összes közhasznú tevékenység kiadása: 9,535

Anyagköltség: 108

Béreköltség: 4,364

Bérfelárak: 1,279

Vállalkozók béreköltsége

Egyéb költségek

Értékcsökkenés: 110

Tárgyi eszköz beszerzés: 121

Vállalkozói tevékenység ráfordítása: 523

Munkánkat alapvetően továbbra is meghatározza az Európai Unió által is elismert alapelv, hogy fajra, nemre, vallásra való tekintet nélkül mindenkinek próbálunk segítségére lenni, akinek erre szüksége van rá, természetesen teljesítőképességeink határainak figyelembe vételével.

2009-ben végzett szakmai munka:

Ellátott vizitek száma: 4.420, ebből 1.215 tisztán szociális gondozás 1.735 szakápolás és szociális gondozás, valamint 1.470 szakápolás. Vérvétel háznál: 365 alkalom, betegszállítás: 127 alkalom.

Gyógyászati segédeszközök (szoba WC, tolókosci, járókeret stb.) folyamatosan ingyenes kölcsönzés alatt voltak 35-40 fő részére).

A nehéz egészségügyi és szociális helyzet ellenére, ami állandó változásokon megy keresztül, tartani tudtuk az ellátottak számát és az elvégzett vizitkereteket. Egyre nagyobb az igény az elszegényedés folytán a térítésmentes gondozásra, de

anyagi lehetőségeink ennek sajnos határt szabnak.

A gondokat tetézi még az állam intézkedése az adományokkal kapcsolatosan, amelyek adókötelessé váltak, és ezáltal részben bezárult az adományok kapuja 2009-ben.

Az állam által 2009 októberében végrehajtott vizitkeret csökkentés havi 150.000 Ft bevétel kiesést okoz, melynek hatása 2010-ben fog jelentkezni mivel a vizit díjakat az OEP mindig a teljesítés után három hónappal utalja.

A gazdasági problémák hatásainak kivédése érdekében a kuratórium jóváhagyásával megtett személyzeti és gazdasági intézkedések illetve megszorítások meghozták hatásukat. De továbbra is folyamatosan szinte napról napra át kell gondolnunk a pénzügyi helyzetünket és a személyzeti problémákat, és ezen a téren a jövőben sem tehetünk engedményeket.

A szociális gondozások igénybevétele esetén a kuratórium döntése értelmében megszüntettük az ingyenességet és bevezettük a térítési díjat, 2010-ben alkalmanként 400 Ft/vizit.

Az ÁNTSZ szokásos éves ellenőrzése során kifogást nem talált, és ez jegyzőkönyvben került rögzítésre.

Személyzeti kérdések: Horváth Istvánné főnővér alkalmazása sikeres volt, nagyon hamar betanult és a szakmai munkát magas színvonalon végzi, illetve fogja össze.

Az év folyamán Gárdainé Edina nővér elhagyta alapítványunkat. Átmeneti időre Bella Ernő ny. mentőtiszt került alkalmazásra, akit a gondozottak nagyon megszerettek, de sajnos mivel nem volt szakápolói végzettsége, az ÁNTSZ nem engedélyezte a foglalkoztatását.

Az állást meghirdettük, és Farkasné Horváth Veronika nővért alkalmaztuk, aki szintén megelégedésre látja el feladatait.

Sajnos tömegével kerülnek kiképzésre szociális gondozók, akiknek a foglalkoztatását a törvények ezen a területen nem engedélyezik.

A kuratórium egyhangú döntéssel az alábbi határozatokat hozta:

1. 2009-évi zárszámadást és az ügyvezetés beszámolóját elfogadta.
2. Az alapítvány új szakmai programját jóváhagyta.
3. Az NCA pályázatok beszámolóját tudomásul vette.
4. A szociális gondozások díjait 2010-évre meghatározta.
5. A kuratórium felhatalmazta az ügyvezetést minden szükséges gazdasági és személyzeti intézkedés folyamatos megtételére az alapítvány pénzügyi helyzetének egyensúlyban tartására.
6. A kuratórium az alapítvány fennállásának 10 évfordulója alkalmából megköszöni minden eddigi dolgozójának, főnővéreknek, nővéreknek, gyógytornászoknak, könyvelőknek az ügyvezetőknek, a kuratórium volt tagjainak segítő és hűséges munkáját.

Alapítványunk a tizedik jubileumi évében új projektet is indítani kíván együtt a Berzsenyi Dániel Líceummal, melynek keretében a tanuló ifjúság is bekapcsolódik az alapítvány gondozottjainak és a gyülekezet egyedülálló idős tagjainak rendszeres látogatásába és segítésébe. Ezáltal az ifjúság megismerkedhet a „nagy szülők” mindennapi gondjával és problémáival. Projektünket Sopron Város Önkormányzata is egy pályázat keretében egy szerény összeggel támogatja, várjuk azon gyülekezeti tagok jelentkezését is, akik ebben a munkában önkéntesként részt szeretnének venni.

Jelentkezés az alapítvány irodájában 9400 Sopron Templom u.12. II/9

Félfogadás: kedd 10-11-ig és csütörtök 16-17-ig.

E-mail: haziapolas@freemail.hu

Az alapítvány kuratóriuma

Linberger Gyulára emlékezik volt lelkésze és felügyelője

Október 5-én temettük el gyülekezetünk oszlopos tagját, sokak által ismert, rendszeres templomba járó egykori másodfelügyelőjét.

A második világháborúban súlyos fejsérülést szenvedett. Életben maradását Isten csodálatos kegyelmének tulajdonítva, a Krisztusról való bizonyágtétel került élete középpontjába, nemcsak szóval, hanem tettel is. Nem szégyellte a Krisztus evangéliumát az élők között, de a halottak birodalmában, a temetőben, a sírok karbantartásában is sokat fáradozott. A bánfalvi katonai temetőben pótolhatatlan szolgálatot végzett. Mint felügyelő helyettesnek emlékezetes munkája volt többek között a 200 éves templomi jubileum ünnepi közgyűlésének a levezetése. Két fia közül István fiának korai elvesztését hittel hordozta. Felesége halála után a kilenc évtized körüli egyenes tartású és járású százados egyre bizonytalanabb lépteit a

Életének 93. évében elhunyt Linberger Gyula ny. őrnagy – hitoktató, a Soproni Gyülekezet volt másod-felügyelője. Ennyi a hivatalos közlemény, de Gyuszi bácsi ennél sokkal többet jelentett nem csak Sopronnak, de az egész egyháznak is.

Ahogy ő maga szokta mondani beszélgetéseink során: *„én, a Késmárki evangélikus esperes unokája, a hitemet mindig megtartottam. Jöhetett bármilyen rossz az életemben, de a hitem mindig az első volt.”*

És ez valóban így is volt. A II. Világháborúban tűzszerésztisztként szolgált, becsülettel választott hivatásként, ahol súlyos sérüléseket is szenvedett. Majd abban a nehéz és kínkeserves időszakban, az 50-es évek elején is továbbszolgált, és példát mutatott, mikor tiszt i egyenruhában ment a templomba és énekelt az egyházi kórusban Budapesten.

Ennek nem is maradt el a következménye. Rögtön eltávolították, és nehéz fizikai munkával, ahogy szokta mondani: *”zsákolásból tartottam el a családomat”*. A hitét ekkor sem adta fel.

A soproni gyülekezetben szolgált, foglalkozott az ifjúsággal, és hiába volt a tiltás

templom felé vezető úton fia segítette, de egyben rendíthetetlen volt a bizonyossága: Tudom, hogy az én Megváltóm él! Mindig jó volt vele találkozni, mert hitének erővonalait testi nyomorúságai sem teheték tönkre, mert eleven volt benne az éltető ige, annak olvasása és hallgatása utáni vágy!

Voltak életében dolgok, melyek elmaradtak, mert elfogyott a testi erő: az intenzív temetői munkák, a sírok szépítése. Csengő énekhangja is elmaradt a templomban, meg a hitvallás mondásában is elcsendesült a hangja, valószínű egyre gyengülő hallása miatt. De hite erős maradt! Ebből meríthettek egykori gyermek bibliakörösei is, akik közül többen ma a gyülekezet aktív tagjai és presbiterei. Kedves testvérünkre mindig szeretettel emlékezünk, és köszönjük Istennek mindazt a jót, melyet rajta keresztül adott gyülekezetünknek.

Szimon János
ő ment, és hívogatta a fiatalokat, többek között e sorok íróját is: 5 éves korában kézen fogott és vitt a „Jünglingsbe” a gyerekek közé a hittanórára. De látogatta az idős beteg gyülekezeti tagokat is, és vigasztalta őket a hit erejével.

A soproni gyülekezetben presbiterként, majd másodfelügyelőként szolgált, de járta a várost is, és gyűjtötte az egyházfenntartói járulékot. Tevékenyen munkálkodott a temető fenntartásában, és hosszú évekig a Sopronbánfalvi katonai hősi temető gondozását is irányította, melyet városunk önkormányzata is elismert.

Majd egy vitás kérdés miatt lemondott minden tisztségéről, de szálfá magas katonaság termete továbbra sem hiányozhatott a vasárnapi istentiszteletekről, pedig a sors nem kímélte. Eltemette szeretett feleségét és egyik fiát is.

Utolsó találkozásunk alkalmával megtörtén az évek súlya alatt annyit mondott: *„várom a haza hívó szót”*. Linberger Gyula testvérünk most hazatért Urához, akit egy hosszú életen keresztül szolgált hűségesen. Nyugodjék békében!

Kebelei Ferenc

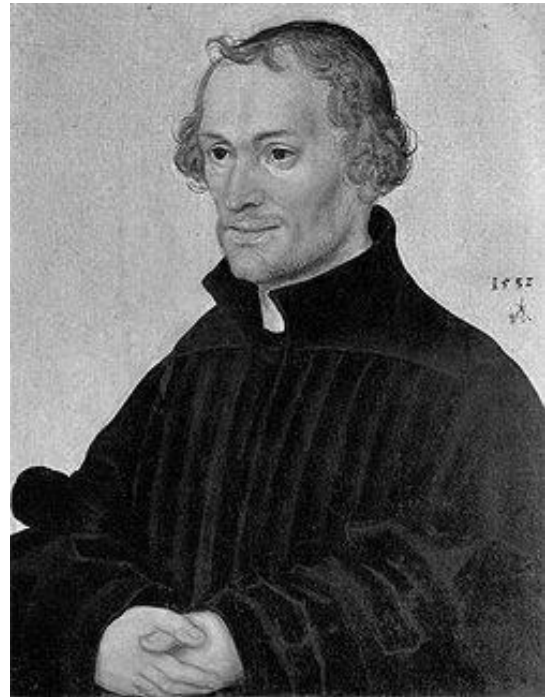
Négyszáz éve hunyt el Németország tanítója, Melanchthon Fülöp

Philipp Melanchthon, eredeti nevén Philipp Schwartzerdtt Brettenben született 1497. február 17-én, és Wittenbergben hunyt el 1560. április 19-én. Idén emlékeztünk halálának 450. évfordulójára. Luther legközelebbi munkatársa, barátja, kölcsönösen sokat tanult egymástól.

Eredeti nevét – igazi humanista módján – görög fordításban használta. Heidelbergben és Tübingenben tanult, ahol már 1514-ben (17 évesen!) előadásokat tartott az arisztotelészi bölcelet és a klasszikusok köréből. 1518-ban a görög nyelv és irodalom tanára lett Wittenbergben. Itt csakhamar Lutherhez csatlakozott, tiszta gondolkodást és világos kifejezési módot adott Luther eszméihez, dialektikai ügyességéhez és exegétikai jártasságához. Szelíden mérsékelni igyekezett Luther heveskedő kitéréseit.

Bár egyéniségük erősen különbözött, (Luther heves vitázó, konfrontatív, Melanchthon inkább kiegyenlítő, aki a közös alapokat keresi), mély barátságot kötött Lutherrel. „Ő tanította meg nekem az evangéliumot” – írta Lutherről. Luther pedig megtanult tőle görögül és héberül. Hogy milyen „diákjai” voltak egymásnak, azt az 1521-es esztendőnek a wormszi birodalmi gyűlést követő hónapokban letett „zárthelyik” tanúsítják: Luther a wartburgi biztonsági őrizetében lefordítja az Erasmus által kiadott és jegyzetelt Újszövetséget németre. Melanchthon pedig Luther távollétében megírja a reformáció hittanának, dogmatikájának, gondolkodás-módjának első és mindmáig érvényes összefoglalását *Loci communes* címmel, amiben voltaképpen a törvény és az evangélium viszonyát taglalja.

Melanchthon írta azt a hitvallást, aminek alapján évszázadokon keresztül az evangélikusságot megjelölték: az Ágostai hitvallás készítésével (1530) rendkívül fontos szolgálatot tett a protestantizmus ügyének. Luthernek is nagyon tetszett a

szöveg, bár megjegyezte, hogy ő maga nem tudott volna ilyen halkán lépni...

1541-ben Wormsba és csakhamar ezután Regensburgba ment, hogy az ottani értekezleteken védje a protestantizmus érdekeit, de míg engedékenysége kárba veszett a pápai követnél, a saját pártját is maga ellen ingerelte engedményeivel. Élete végéig folytonos teológiai vitákba bonyolódott, amelyek rendkívül bántották békés lelkületét. Kora tanárként nagyra becsülte, a „*Praeceptor Germaniae*”, Németország tanítója jelzöt adományozták neki. Európa minden részéből özönlöttek hozzá a hallgatók. Írt egy görög és egy latin grammatikát, kommentárokat adott ki több klasszikus íróról, a Septuagintáról, bibliai könyvekről; írt erkölcsi irányú műveket; szerkesztett hivatalos okmányokat, nyilatkozatokat, értekezéseket, válasziratokat; széles körű levelezést folytatott barátaival és kora vezetőivel. Összes műveit Bretschneider adta ki *Corpus Reformatorum* című nagy munkájában (28 köt., 1834-60).

Forrás: internet

Wo und wie man Gott gewiss findet und erkennt

Ich hab's oft gesagt, sprach D. Martinus, und sag es noch: Wer Gott erkennen und ohne Gefahr von Gott spekulieren will, der schau in die Krippe, heb unten an und lerne erstlich erkennen der Jungfrau Maria Sohn, geboren zu Bethlehem, so der Mutter im Schoß liegt und säugt oder am Kreuz hängt, danach wird er fein lernen, wer Gott sei. Solches wird alsdann nicht schrecklich, sondern aufs allerlieblichste und tröstlichste sein. Und hüte dich ja vor den hohen fliegenden Gedanken, hinauf in den Himmel ohne diese Leiter zu klettern, nämlich den Herrn Christus in seiner Menschheit, wie ihn das Wort fein einfältig darstellt. Bei dem bleibe und lass dich von der Vernunft nicht davon abführen, so ergreifst du Gott recht.

(Aus: Luther Deutsch. Die Werke Luthers in Auswahl, hrsg. von K. Aland, Bd. 9. Die Tischreden, Göttingen 1991, S. 35)

Weisheit

Es gibt verschiedene Wege, um zum Glauben zu kommen. Einer davon ist das Staunen; das Staunen über die Größe und Weite des Weltalls, dessen nachts mit bloßem Auge sichtbaren Sterne schon kein Menschen zählen kann; das Staunen über die Erde mit ihrem bunten, vielzähligen und vielgestaltigen Leben. Alles folgt bestimmten Gesetzmäßigkeiten, ist weise eingerichtet. Und schon vor Jahrtausenden fingen Menschen an, Himmel und Erde und ihre Erscheinungen zu erforschen und die Gesetzmäßigkeiten des Welten- und Naturlaufs zu ergründen. Man pries angesichts dessen die Größe und Weisheit der Götter beziehungsweise in Israel die Größe und Weisheit des einen Gottes, des Schöpfers von Himmel und Erde. Man versuchte, die dem Welten- und Naturlauf zu Grunde liegenden Gesetzmäßigkeiten auch deswegen zu erkennen, um auch selber möglichst weise zu leben, in

Übereinstimmung mit Gottes Weisheit, in der er die Welten, die Erde, das Leben angelegt hat. Wie in der Schöpfung offensichtlich ein Rädchen ins andere greift, das wird uns gerade heutzutage in weltweitem Maßstab deutlich. Wir bekommen zu spüren, dass der Mensch sehr unweise mit der Welt umgegangen ist, dass er oft gegen die Weisheit der Schöpfung statt mit ihr gelebt hat, und so das feine Räderwerk mit unabsehbaren Folgen beschädigt und durcheinander gebracht wurde. Seine eigenen Ideen und Vorstellungen, seinen eigenen Willen will der Mensch oft durchsetzen, nach der eigenen Weisheit handeln, und er bedenkt vielfach nicht, was ein Wort aus dem weisheitlichen Buch der Sprüche Salomos folgendermaßen zum Ausdruck bringt: „Die Furcht des HERRN ist der Anfang der Erkenntnis“ (Spr 1,7). Wobei Furcht Ehrfurcht bedeutet, Respekt, Ernstnehmen, Anerkenntnis Gottes. Man kann es auch so sagen: Die An-Erkentnis des HERRN ist der Anfang der Erkenntnis. Die Anerkenntnis, dass Welt, Erde, Leben von Gott kommen und ihm gehören, hat grundlegende Auswirkungen auf den Lebensstil. Man erkennt, dass Welt, Erde, Leben Geschenk Gottes sind, zu treuen Händen gegeben, anvertraut, und nicht beliebige Verfügungsmasse des Menschen. Gott fürchtende, also Gott anerkennende Menschen fragen immer wieder neu danach, ob sie in Übereinstimmung mit Gottes Willen und Weisheit leben und erkennen so, wo Kurskorrekturen des Lebens notwendig sind. „Die Furcht des HERRN ist der Anfang der Erkenntnis.“ Die Anerkenntnis Gottes lässt uns ihn grundlegend als Freund und Förderer des Lebens erkennen und bringt uns zur Erkenntnis, dass wir gegen Gott, dass wir unweise leben, wenn wir nicht mit ihm an einem Strang ziehen und mit den uns gegebenen Fähigkeiten und Möglichkeiten nicht selbst zu Freunden und Förderern des Lebens werden.

Dass er Freund und Förderer des Lebens ist, lässt Gott uns nicht zuletzt in Christus erkennen. „In Christus liegen verborgen alle Schätze der Weisheit und der Erkenntnis“, so heißt es in einem Wort aus dem Kolosserbrief (Kol 2,3). Es schwingt mit, dass Gott möglicherweise ganz ungewöhnliche Wege geht mit der Welt und uns. Man kann nicht damit rechnen, es ist nicht selbstverständlich, dass Gott in Christus Mensch wird, und doch geht er diesen Weg, zu dem auch die Übernahme von Leiden, Sterben und Tod gehören. Menschen mögen über einen freiwillig gegangenen Weg wie diesen verständnislos den Kopf schütteln. Gott hält ihn für weise. Und wir erkennen in Christus und seinem Weg den Ausdruck größter und tiefster Liebe Gottes. Schon immer ist der Gott Israels Menschen nahe

gekommen auf die eine oder andere Weise, in Christus geht er den Weg eigener Menschwerdung, wird einer von uns zur Unterstreichung seiner Liebe. Und wir erkennen in Christus, dass dieser Weg Gottes uns Leben eröffnet in Ewigkeit. Durch Christus, in dem Gott die tiefste Tiefe für sich erwählt, erhebt er uns zu höchster Höhe, nimmt uns mit auf den Weg Christi, der, Leiden, Sterben und Tod überwindend, in die ewige Welt führt mit allen neuen Lebensmöglichkeiten. Wir erkennen: Gott ist Freund und Förderer des Lebens. Darum gebührt ihm Ehrfurcht, Anerkenntnis. Sie dient zu unserem Besten.

Mit herzlichen Grüßen
Ihr/Euer
Volker Menke, Pfr.

Herzliche Einladung auch zu den deutschsprachigen Veranstaltungen unserer Kirchengemeinde: **Gottesdienst** sonntags um 9.00 Uhr; **Wochenpredigt** donnerstags um 17.00 Uhr; **Konfirmandenunter-**

richt freitags um 14.30 Uhr; **Kindergruppe** für Kinder im Alter von 6-13 Jahren jeden zweiten und vierten Mittwoch eines Monats um 16.30 Uhr; **Jugendgruppe** jeden ersten und dritten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Glaubensgesprächskreis** jeden zweiten und vierten Freitag eines Monats um 19.00 Uhr; **Gemeindenachmittag** (auf Deutsch und Ungarisch) jeden ersten Mittwoch eines Monats um 15.30 Uhr in den Räumlichkeiten des Ev. Altenheims.

(Nähere Auskünfte bei Pfarrer Dr. Volker Menke, Templom utca/Kirchgasse 12, Sopron/Ödenburg, Tel. 99/322-674

Juhász Gyula:

Új szövetség

Mint Izaiás prófétádnak
Ajkát tüzes szénnel jelölted,
Égő szened lett vágy és bánat,
Uram, így állok már előtted!

Jó volt Uram, az égető szén,
Amelytől ajkam és a lelkem
Hirdette, mily acél a törvény
A szívben és a végtelenben.

Most új az ajkam és a lelkem
S így állok én vígan előtted
S téged dalolok a jelenben
És benned látom a jövőket.

A múlt tüzéből már kiforrott
A múlhatatlan érc: a lélek
S látom: bús vágyam angyalod volt
S szerelmem áldás és dicséret.

Két nap

2010. október 8. és 9. Két nap, amely változást hozott hétköznapjainkba, ha vendégként vettünk részt Sopronban a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület X. Pedagógus Konferenciáján, de akkor is, ha az eseményt szervezőként készítettük elő, bonyolítottuk le.

Jómagam mindkét szempontból meg tapasztalhattam, elemezhettem e pedagógus csendesnapból kinőtt hétvége történéseit. Láthattam, hogy a rendezés – a szoros értelemben vett szervezőbizottság irányító tevékenysége mellett – az egész tantestületet érintő, igazi csapatmunkában valósult meg. Mindenki a hozzá legközelebb álló területen jeleskedhetett, így adva egyre több és több értéket az eseményhez. Sok ötletből, időből és energiából született meg a végleges program....

Kíváncsian vártuk, hogy a 174 jelentkezőből ténylegesen hányan regisztrálják magukat a megjelölt napokon. Tetszenek-e majd az első napra tervezett programok? Hogy fogadja az első este a közönség a Madhause Theatre Company formabontó, merész előadását, a Shakespeare-összest? Lesznek-e, akik élnek a lehetőséggel, és szakszerű idegenvezetéssel járják be csodálatos városunk belvárosi utcáit, tereit? Abban biztosak voltunk, hogy a BW Pannónia Med Hotel-ben felszolgált vacsora után fellépő néptáncosaink és a négyfős tamburazenekar sikert aratnak; és abban is, hogy meglepve, de örömmel fogadják majd vendégeink a pihenés idejét jelző finom célzást, N. Rossi 22.00 órakor elhangzó Il silenzio-ját.

A szombati – Ittész János szolgálatával megvalósuló – istentisztelet erejében nem kételkedtünk. (Külön öröm volt számunkra, hogy püspök úrtól idén igazgatótanácsunk új tagja, Gruber Lászlóné vehette át az evangélikus pedagógusok elismerését kifejező Gyurátz-díjat.) Nem volt kétségünk a délelőtti, logikus egységbe foglalt előadások sikerében sem. Megnyugodni azonban csak akkor mertünk, mikor láttuk, hogy a gyógypedagógia, grafológia, pszichológia, teológia (hitoktatás) tárgykörébe tartozó referátumok Horváth Ernő, Soóky Andrea, Fröh-

wirtné Payrits Marianna és Wagner Szilárd tolmácsolásában, Jancsó Kálmánné moderálásával felkeltették a jelenlévők figyelmét, új ismeretekkel gazdagították őket. Igazi szellemi csemegével szolgált az Ittész János püspök, a Kolozsvárról érkezett Jakabffy Tamás lapszerkesztő és kollégánk, Szentpáli Csaba Wagner Szilárd moderálásával megvalósuló fórumbeszélgetése is.

A rendező **Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola** bemutatását – az intézmény frissen elkészült közösségi termében – Gottschling Gábor igazgató felvezetése után jelen sorok írója oldotta meg oly módon, hogy még az iskolát jól ismerők számára is új szempontból világított rá az itt folyó munkára, életre. Kóczán Krisztián segítségével lapozgatott is kicsit az Eötvös-albumban, megmutatva néhány, az elmúlt években készült képet.

Az utolsó percekben Jankovits Béla a rendezvény ötletgazdája foglalta össze gondolatait, köszönetet mondva püspök úrnak a rendezvény kezdettől érezhető, határozott támogatásáért.

Úgy gondoljuk, hogy e rendkívüli, számunkra felejthetetlen két napon egymás hatását erősítve fért meg egymással a filozófikus eszmefuttatás, a gyakorlatban jól hasznosítható tudományos ismeret és a művészet adta szórakozás. Az eseményekhez méltó keretet adott Matus Klára nyitó, illetve Wagner Szilárd záró áhítata.

2010. október 8. és 9. Két nap: elmélyülés, sok hasznos óra, kellemes perc. Köszönjük!

Balikóné Németh Márta

„Befejezetlen építkezés” - gondolatok megújult óvodánkról

Óvodaszentelés Sopronban

A cím megtévesztő lehet, hiszen szeptember 1-jén éppen azért gyűltünk össze a soproni gyülekezet óvodájában, hogy hálát adjunk az elkészült, felújított épületért. Szó sincs tehát befejezetlenségről, készületlenségről.

A soproni gyülekezet 2006-ban, kárpótlási pénzből vette meg a Borsmonostori utcai óvodát az önkormányzattól, amely a gyülekezet iskolájának része lett. A régi, elavult épületben három óvodai csoport működött, a hetvenes évek technikai színvonalán. Már az indításkor felmerült az ötlet, hogy fel kellene újítani, és a növekvő gyermeklétszám miatt ki kellene bővíteni. Egy sikertelen pályázat után 2009-ben a gyülekezet úgy döntött, az egyházközség és az iskola külső segítség nélkül, önerőből, együtt végzi el a munkát, 51/49 %-os arányban osztozva a költségeken. A beruházás két ütemben történt: tavaly egy felső szintet húztak föl az épületre, idén pedig a földszinti három, kicsi teremből két tágasabbat alakítottak ki, így az eredetileg három csoportos, 75 gyermeket befogadni képes óvoda most négy tágas csoportszobával várja a 100-120 gyermeket.

A munka tehát elkészült. Ittész János püspök azonban a megnyitó avatási istentiszteleten igehirdetésében éppen azt hangsúlyozta, hogy a munka, az építkezés csak most kezdődik el. Nem csak azért, mert egy házon mindig van mit építeni, alakítani, hanem mert az igazi építkezés valójában most kezdődik el, mégpedig azoknak a gyermekeknek a lelkében, akiket az óvoda be fog fogadni. Ugyanakkor igehirdetésének lényege éppen az volt, hogy erre az építkezésre lehet reménységgel tekinteni: *„Meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát,*

elvégi a Krisztus Jézus napjára.” (Fil. 1,6) – ezzel a reménységgel adta át a felújított épületet az óvodaszentelő istentiszteleten. Ittész János püspök mellett a liturgiában a gyülekezet lelkészei és az iskolalelkész szolgált, de a jelenlévő többi lelkész is áldást mondott az épületre és a benne folyó munkára.

Az istentisztelet után Abdai Géza alpolgármester, Majorné Bruckner Judit óvodavezető, Biczó Balázs egyházközségi felügyelő és a püspök úr köszöntője hangzott el, majd a jelenlévők végignézték az épületet, végül az iskola éttermében kis szeretetvendégségen vehettek részt.

Hegedűs Attila

Megújult a Hunyadi János Evangélikus Óvoda

Az elmúlt tanévig három csoporttal működtünk. Óvodánk felújítása 2009 nyarán a tetőtér kialakításával kezdődött, majd idén nyáron az alsó szint teljes átalakításával fejeződött be. Az idei tanévtől egy német nemzetiségi csoporttal kiegészülve már négy csoportba járnak a gyermekek. (Idén összesen 112 gyermeket tartunk nyilván.) Mindegyik csoportba vegyes életkorú gyermekek vannak együtt. A német nemzetiségi csoportba olyan gyermekek kerültek, akiknek nemzetiségi kötődésük van, illetve a családjukban beszélnek németül. Ők a német nyelvvél az iskola nemzetiségi osztályában foglalkozhatnak majd tovább.

Az épület alsó szintje akadálymentessé vált. Csoportszobáink szép tágasak lettek, melyeket az óvó nénik saját ízlésüknek megfelelően, barátságosan rendeztek be. Nagyobb lett a tornaszobánk, melyben a gyermekek mozgásfejlesztése könnyebben valósulhat meg. Az épületbe egy ételszállító liftet is beépítettek. Az emeleten helyet kapott egy orvosi és egy logopédus szoba is. Az udvarunk további csinosítása még a közeljövő feladata.

A beköltözés előtt sok segítséget kaptunk óvodásaink szüleitől, akik a takarításban, szerelésben, játékok vagy bútorok felajánlásában sokat segítettek.

Majorné Bruckner Judit
vezető óvónő

Csendeshétvége Balatonszárszón a Katica csoport szervezésében

Várakozással és izgalommal készültem az idei tanévkezdésre. 4 év után szülési szabadságról tértem vissza régi munkahelyemre, ami ez idő alatt mind külsőségeiben, mind szellemiségében megváltozott.

Evangélikus óvoda. Nem tudtam igazán, mit is jelent ez majd a hétköznapokban.

Új óvoda, új csoport, új kolléganő, bennem pedig rengeteg kérdés. Szerencsére kiderült, Patríciával jóval több dologban értünk egyet, mint amiben különböznénk. Csoportunk életét nagyon tudatosan átbeszélve alakítottuk ki, így nekem is kezdtek körvonalazódni az evangélikus értékek és ezek beépülése az óvoda mindennapjaiba. Csoportunk balatonszár-

szói kirándulása pedig végképp meggyőzött, hogy jó helyen vagyok.

Bevallom péntek délután inkább kötelező feladatnak éreztem egy közös családi kirándulást, mivel soha nem voltam ilyenén, és tartottam tőle. Hamar kiderült aggodalmam felesleges volt, hisz egy jó hangulatú, közvetlen társaságban találtam magam, akik szeretettel fogadtak engem és családomat. A véletlen hozta úgy, hogy Ildikó nénivel (aki a mi dadus nénink) és családjával utaztunk, de mivel véletlenül nincsenek ez a 2 órás utazás arra szolgált, hogy egy jót beszélgetve megismerjük egymást.

Szárszó pedig csodálatos. A Balaton part, a gyönyörű épület, a gyerekbarát hozzáállás nemcsak mint óvónőt fogott meg, hanem mint szülőt is magával ragadott.

Vacsora és a szobák elfoglalása után este a felnőtteket egy közös éneklésre hívtuk. Jóáb Márk gondolataival zártuk a pénteki napot, s kezdtük a hétvégét.

Már ekkor éreztem: itt valami többet is kapni fogunk, mint egy egyszerű hosszúhétvége.

Szombaton reggel Patrícia tartott egy áhítatot, melynek során megtudhattuk és megláthattuk mindazt, amit Jézus tanít ne-

künk: „Olyan vagyok, mint a kőszikla. Aki rám épít, és bennem bíz, annak mindig szilárd talaj van a lába alatt, és nem esik el.” A gyerekek „házépítése” után pedig mindannyian boldogan énekeltünk.

Ezután egy kis ismerkedés következett, bár rá kellett jönnöm legkevésbé én ismerem a családokat, s ők sem ismerik az enyémet!

Ebéd után, míg a kisebbek aludtak, egy sétára indultunk. A cél a földvári löszfal megmászása, melynek meghódítása után csodálatos panoráma tárult a szemünk elé.

A Balaton szépsége mindig magával ragad, egész életemet, nyaralásaimat végigkísérte, és most is lenyűgöző látványt nyújtott. Délután egy játszóházzal készültünk a gyerekeknek, a szülők pedig Szigethy Szilárd missziós lelkész által tartott kötetlen beszélgetésen vettek részt. A témát Gary Chapman Egymásra hangolva című könyve alapozta meg. Sajnos még egy óvónő sem képes rá, hogy egyszerre két helyen is ott legyen, így erről lemaradtam, de férjem és a szülők elmondása alapján igazán tartalmas, jó hangulatú beszélgetés volt.

Vasárnap délelőtt Mesterházy Balázs tartott nekünk egy istentiszteletet, melyben rávilágított milyen jó, ha kibújunk a csigaházunkból és rácsodálkozunk milyen csodálatos világ vár minket, s aggodalmaskodásunk is hiábavaló, ha az Úristenre bízunk életünket.

Zsámbéki zsidongás

A Hunyadi Iskola 4. c osztálya 2010. október 4-én egy nagy tanulmányi kirándulást tett. Ennek megvalósításához támogatást kértünk és kaptunk a megyei Német Kisebbségi Önkormányzattól, az Evangélikus Képzésért Alapítványtól és a Diákönkormányzattól. Segítségüket ezúton is köszönjük!

Első úticélunk Budapesten a Goethe Intézet volt, ahol tanulóink játékos nyelvi foglalkozáson vettek részt és alkalmazhatták az iskolában eddig megszerzett nyelvtudásukat.

Egy finom ebédet követően indultunk tovább Zsámbékra. Utunk során a buszból

Természetesen a lelki tartalom mellett, rengeteg időnk jutott az önfelelt szabad játéokra. Közös horgászás, pingpongozás, labdázás, hintázás, esti társasjátékozás, szaunázás tette felejthetlenné gyermeknek, szülőnek egyaránt ezt a hétvégét.

Őszintén bevallom, nálam ez a hétvége elérte a célját. Megismertem a hozzám járó gyerekek családját, erősítette az összetartozás élményét, segítette a hitben való elmélyülést, s talán mint új óvó néni engem is befogadott egy már meglévő, de folyamatosan bővülő közösség.

Köszönet mindazoknak, akik lehetővé tették, dolgoztak érte, hogy megvalósulhasson egy ilyen csendeshétvége, valamint külön köszönet a szülőknél, akik gyermekeikkel eljöttek!

Kadnárné Horváth Judit

láthattuk fővárosunk néhány nevezetességét, például a Budai Várat, a Halászbástyát, a Lánchidat az alagúttal és a Parlamentet.

Zsámbékon először a híres romtemplomot tekintettük meg a hozzá tartozó kőtárral egy helyi vezető segítségével. Majd a szomszédos sváb temető következett, ahol a régi német (gótbetűs) sírfeliratokat tanulmányoztuk.

Ezt követően a német tájházban tettünk látogatást, ahol a vezető Tenci néni még a 100 éves ruhák felpróbálását is megengedte. Tartalmas programunk a helyi művelődési házban folytatódott, ahol

játszóház keretében kukoricacsuhéból játékokat, virágot és emberkét készítettek a gyerekek.

Végezetül a Lámpamúzeumban tettünk látogatást, ahol Európában egyedülálló kb. 1.500 világítóeszközt tartalmazó magángyűjteményben gyönyörködhet-

Erdővel, fával a holnapért

Iskolánkban és óvodánkban szeptember 17-én, pénteken tartottuk meg az „Erdővel, fával a holnapért” elnevezésű projektnapot. Célunk, hogy a gyermekeket, illetve fiatalokat megismertessük a fatermek előnyeivel és az erdei környezet használati lehetőségeivel, valamint az életünkben betöltött szerepeikkel. Ezt az alább megfogalmazott üzenetek közvetítésével kívántuk elérni:

A természetet behozhatjuk a városba (faültetés, téli madáretetés), ha összefogunk a szűkebb közösségünkkel (lakókörnyék, munkahely).

A helyben növény és helyben felhasznált fa helyben teremt munkahelyet (fűrész-, asztalos- és bútortipar, faház, faszén előállítás stb.).

A vadon termő (gyógy)növények, gombák, gyümölcsök és egyéb étkek mint pl. a méz a természet ajándékai, amelyek tiszta környezetből származnak, és létrehozásuk nem terheli a környezetet.

A természet és a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás megismeréséhez támaszkodjunk szakemberekre (túrávezetők, erdészek, környezeti szakemberek, mérnökök stb.).

Az erdőben elszórt szemét nem csak látványos csúnya, de mérgezi is a természeti környezetet.

tünk, a több száz éves gyertyatartóktól és mécsesektől kezdve, a speciális ipari és katonai lámpákon keresztül a kézzel festett porcelánlámpákig és csillárokig.

A gazdag és kimerítő program életre szóló élményt jelentett a gyermekeknek és nekünk pedagógusoknak is.

A fa a 21. sz. alapanyaga, alkalmas a nagyobb energiaigényű és nem megújuló anyagok kiváltására (épületek, használati tárgyak, csomagoló anyagok).

A településkörnyéki erdőben kirándulni (gyalog, biciklivel, lovon), fotózni környezetbarát és egészséges, valamint segíti a természet megismerését.

Az erdőtelepítés hozzájárul a Föld klimatikus egyensúlyához (CO₂ megkötés, helyi klíma kiegyenlítése).

A természeti erőforrásokat egyszerre kell védeni és hasznosítani.

A fenti üzeneteket elsősorban foglalkozásokon, illetve vetített képes előadáson, valamint biológia- és környezetismeret-, valamint TÉT órákon keresztül juttattuk el a gyerekekhez.

A központi napon (szeptember, 17-én) alsó tagozatban osztályonkénti túrát terveztünk, amit az esős idő megghiúsított. Így tantermi keretek között, nagyon változatos feladatok során közvetítettük az üzeneteket nagy sikerrel. Gyógyteákat, mézeket, lekvárokat ízleltünk, diós, gesztenyés, mézes sütitet kóstoltgattunk. Mesét olvastunk, és hozzá meseillusztrációkat készítettünk. Dalok éneklése, találós kérdések, barkácsolás és filmvetítés tették változatosabbá a délelőttöt, mely délután a napköziben egy játékos vetélkedővel folytatódott.

A felső tagozatos osztályainkban az egyik foglalkozási forma egy kilencállomásos akadályverseny volt, ahol aktív feladatok keretében, moderátorok (tanáraink, szakemberek, szülők) részvétele mellett mutattuk be az üzenetek tartalmát, illetve foglalkoztattuk meg tanulóinkkal. De volt barkácsolás, kirándulás, kóstoló, filmnézés, az erdőről szóló éneklés is. Emellett

öt külső helyszínen – a Nyugat-magyarországi Egyetemen, a Vindoor Kft. Üzemében, a Lippai Szakközépiskolában, a Handler Nándor Szakközépiskola asztalos műhelyében, és a görbehalmi bányászati múzeumban „testközelből” is megtapasztalhatták az erdő, és a fa illetve az ember kapcsolatát.

A budavári, harkai és soproni ifisek közös hétvégéje

Október 15-én, pénteken a megszokott időben, bár nem a megszokott helyen és nem a megszokott csapat találkozott. Akkor már sok szorgos kéz segítségével kész volt a finom vacsora és már csak meg kellett teríteni. Azzal is kész voltunk, így amíg meg nem jöttek a vendégek, közösen énekeltünk a harkaiakkal. Végre a távolabbról érkezők is megjöttek. Volt, akit már ismertünk, mert tavaly ők voltak a vendéglátóink, de volt, akivel most találkoztunk először. Vacsora után Wagner Szilárd, harkai lelkész tartott napzáró áhítatot, amelyben mi is részt vettünk. A nap végén még megmutattuk az ifis termet, azután mindenki haza, illetve vendéglátó családjához ment „aludni”.☺

Október 16-án, szombaton reggel fél kilenckor találkoztunk az Eggenberg házban, ahol Hegedűs Attila áhítatát hallgattuk meg. Utána a festészet napja alkalmából részt vettünk a Handlerban az Alkotó-napon. A csapat két tagja a tévébe is bekerült.☺ Azután visszamentünk a gyülekezeti terembe, ott tízóraztunk, később onnan indultunk városismereti játékokra, amiben hat csapat versengett és végül két első helyezett lett. Ezek után ebédelni voltunk, utána egy nagy kirándulást tettünk. Felmentünk busszal az uszodáig, onnan fel a Károly-kilátóra majd le Sörházdombi-kilátóhoz, végül visszagyalogoltunk a gyülekezeti terembe.

Emellett intézményünkben kialakítottunk tanulóink munkájából egy információs folyosót, és sarkot, amelyen plakátokat és tájékoztató anyagokat helyeztünk el. Programunk zárásaként, három facsemetét is elültettünk udvarunkban.

A fáradt túrázókat vacsorával várták, amit jóízűen elfogyasztottunk. A szombati napzáró áhítatot a Kótárban tartotta Gabnai Sándor. Ezután még egy jót játszottunk a gyülekezeti teremben, majd haza mentünk aludni.

Október 17-én, vasárnap a harkai istentiszteleten vettünk részt, amit ez alkalomból Bence Imre budavári lelkész tartott. Utána közösen megebédeltünk ott, majd, mivel minden hétvége véges, elbúcsúztunk egymástól, és mindenki egy nagyszerű hétvége emlékével, egy kicsit talán fáradtan is kezdett neki az új hétnek.

Szerintem ez a hétvége egy nagyon jó alkalom volt arra, hogy közelebbi, illetve távolabbi ifjúsági csoportok megismerjék egymást, és hogy tartós barátságok szülessenek. Köszönet mindazoknak, akik bármivel is hozzájárultak, hogy ez a hétvége létrejöhessen, és jól sikerüljön!

Horváth Lili

Kisifi hívogató

Az ifiőrak, melyet a 13–18 éves korosztály számára indítottunk el a tavalyi év során, egyre nagyobb létszámmal, egyre sokoldalúbb és tartalmasabb programokkal várja a fiatalokat. Nagyon jó hangulatú, vidám együttlétek vannak már mögöttünk és reméljük előttünk is.

Felmerült azonban többektől az igény, hogy a kisebb testvérek, s gyülekezetünk fiatalabbjai is szívesen csatlakoznának egy ilyen körhöz (természetesen az ő életkori sajátosságainak megfelelő együttlétről van szó). A gyülekezet vezetőivel egyeztetve úgy határoztunk, elindítjuk a „kisifit”, melyre a 8-12 éves gyermekeket várjuk nagy szeretettel. A kisifi munkáját Tóth Anna vezeti majd (akit

bizonyára többen ismernek már, hiszen a város önkormányzati iskoláiban tanítja az evangélikus hittant). Munkáját jelenléttünkkel is és a háttér munkákkal is segítjük majd, hogy a „nagyifi” mintájára ez a csoport is egy biztos pontja/közössége legyen gyermekeink életének.

Várjuk tehát a gyermekeket november 6-tól, szombatonként 14-től 16 óráig az ifjúsági teremben (Templom u. 12.)

*Pityer Gabriella,
Mátisné Schlögl Patricia*

Bemutatkozás

Tóth Anna vagyok. 1985-ben születtem Ajkán, ahol Szüleim élnek jelenleg is. Itt végeztem általános iskolai tanulmányaimat, majd 2000-ben Sopronba kerültem.

Testvéreim példájára a Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnáziumot (Líceum) választottam. Itt döntöttem úgy - akkori hittantanárom hatására -, hogy pedagógus szeretnék lenni. Érettségi után Sopronban maradtam, a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karán hittanár és szociálpedagógia szakokon. 2008 júniusában diplomáztam mindkét

szakon, és 2008 szeptemberében már tanítottam is öt soproni és Sopron környéki iskolában, 2009-ben pedig újabb soproni iskolában is továbbadhattam tudásomat. Ebben a két évben az ágfalvi és a bánfalvi gyerekeket is volt alkalmam megismerni, oktatni, ami szintén nagy élmény és tapasztalat volt számomra.

Idén ismét 5 iskolában taníthatok itt Sopronban, és a gyülekezeti hittan órákat is megpróbáltuk beindítani szombatonként. Nagyon örülök neki, hogy lehetőséget kaptam arra, hogy azt tehessem, amit szeretek, gyakorolhassam a hivatásomat. Remélem, hogy a kis ifjúsági órát is sikerül beindítanunk a nagysikerű ifjúsági óra mintájára, és ezúton is hívogatok mindenkit erre az alkalomra.

Tóth Anna

Ingrid Sjöstrand: Meg ne próbáld!

Meg ne próbáld!
mondja apa,
és nagyon szigorúan néz rám.
És egész testem reszket,
és már úgy érzem, gyáva vagyok,
ha meg nem próbálom.

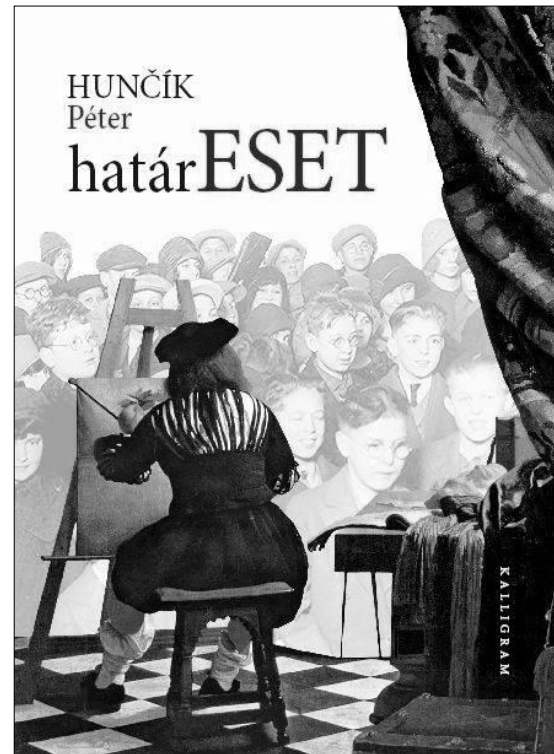
Kisváros a határon

(Hunčík Péter: Határeset, Kalligram, 2008)

Amikor Hunčík Péter felvidéki magyar író megtudta, hogy *Határeset* című művéért ő kapja az elsőkönyves íróknak járó Bródy Sándor díjat, visszakérdezett: nem lett volna-e jobb egy hatvanéves író helyett két harmincévest jutalmazni? A kérdés csak részben volt vicces, ő maga ugyanis már jelen volt a felvidéki irodalomban, bár valóban ez az első regénye. Versei jelentek meg, és csak a nyolcvanas évek elején, politikai okokból szállt ki a szépirodalomból. Közben volt pszichiáter, foglalkozott politikával, volt Havel elnök tanácsadója is, jelenleg a Most-Híd nevű politikai párt szellemi köréhez tartozik. Fő érdeklődési területe a nemzeti kisebbségi lét, illetve a konfliktuskezelés. Meggyőződése, hogy a felvidéki szlovák-magyar viszony is csak az egymás meghallgatása és nem az egymás legyőzése árán oldódhat.

Határeset című regénye is erről a kérdéstről, a kisebbségi és a többségi nemzet együttéléséről szól- illetve sokkal többről. Mert ez a regény nem téziskönyv, nem erkölcsi vagy filozófiai tétel bizonyítására szolgál: igazi regény, amely egy határmenti kisváros, Ipolyság életét mutatja be. Emlékeztet a Feszty-körképre: egy hatalmas tabló, amelynek szereplői ugyanabban a helyzetben különböző módon viselkednek, az író pedig tudatosan nem emeli ki az egyiket a sok közül, mint a helyes módot.

Persze a Feszty-körkép hasonlat sántít: nem egy pillanatképről van szó, hanem egy folyamatról: a századfordulótól a hatvannyolcas bevonulásig- sőt, egészen a hetvenes évekig- tart a folyamat, amit végignézzünk. A kétgenerációnyi történelem, ráadásul a rengeteg szereplő, akik mind egyes szám első személyben mondják el történetüket, szinte követhetlenné teszik a művet. Igazából tollal-papírral a kézben kellene olvasni, s közben jegyzetelni, ki kivel milyen kapcsolatban áll. Ez viszont nem a műélvező attitűdje, márpedig az író nem a kritikusoknak, hanem

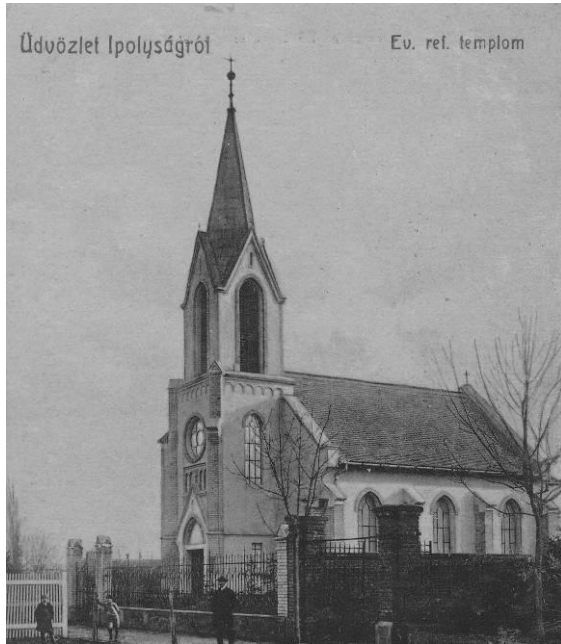

az olvasónak ír... (Nekem egyébként éppen ez lett kérdéses: ha ennyi korban és neveltetésben különböző ember szólal meg, annak a stílusban is tükröződnie kellene, márpedig a beszélők mindegyike közel hasonló, nagyon élvezetes, Hrabalra emlékeztető modorban szólal meg- valószínűleg mindegyik megszólaló Hunčík Péter maga...)

Felvetődik a kérdés, hogy miként lehet ennyire sok szempontból látni ugyanazt a történelmet, Ipolyság életét? Egy interjúban maga a szerző kissé misztikus választ ad erre a kérdésre: amikor az ottawai egyetemen tanított, a hirtelen rászakadt szabadságban - hiszen az angol nyelvű önművelésen és a heti néhány óra megtartásán kívül semmi kötelezettsége nem volt- a téli hóesésben lelki szemei és fülei előtt hirtelen megelevenedtek gyermekkorai szereplői, szülővárosának jellegzetes alakjai, és beszélni kezdtek hozzá. Azt író- saját bevallása szerint- semmi többet nem tett, mint hogy minimális szerkesztéssel leírta mindazt, amit ezek a

képzeletében újra testté lett emberek mondtak neki. Én elhiszem neki...

A kép, amit kapunk, töredezett. Én magam legalább négy olyan törésvonalat találtam, ami lehetetlenné teszi, hogy erről a közösségről – a felvidéki magyarságról – egyértelmű képet kaphassunk, és főleg hogy egyértelmű irányt lehessen mutatni.

Az első törésvonal természetesen a szlovákság és a magyarság között húzódik. Maradjunk meg magyarnak, vagy asszimilálódjunk? Ez a kérdés nem csak az erkölcsi tartásról vagy a karierről szól: nemzeti identitástudatuk gyakran egyáltalán nem egyértelmű egy-egy szlovák nagymama vagy nagypapa árnyékában. Bár egyedül üdvözítő megoldást itt sem ad, az író érzékelteti, hogy mennyire céltalan és nevetséges például a dicső múltra való hivatkozás, ahol történelmi események és mítoszok keveredésére a patetikusság elutasítása nem valamiféle rombolást jelent, hanem azt a felismerést, hogy a múlt fegyverként való használata függetlenül attól, mekkora a valóságtartalma – nem segít a konfliktusok megoldásában.

A második törésvonal a mindennapi élet és a nagypolitika között van. A hétköznapi kisember életét derűvel, szeretettel, a kisember iránti iróniával szemléli, az ipolysági közösség bemutatása emlékeztet leginkább a hrabali látás-

módra. Velük szemben ott áll a nagypolitika, ami újra és újra beleszól az életükbe, megváltoztatja a játékszabályokat. A nagypolitika művelőit is szemtől szemben látjuk egy kémme vált ipolysági segítségével, és a kép igen kiábrándító: a nagy hatalommal bírók képtelenek emberileg felnőni a feladatukhoz, nincsenek tisztában döntéseik következményeivel. Néha nem tudtam, hogy amit olvasok, hiteles beszámoló, vagy városi legenda, a nagypolitikai játszmák ellen ösztönösen védekező kisember látásmódját tükrözi.

A következő törésvonal a kommunisták és a pártonkívüliek között húzódik – igaz, ez a vonal nem olyan éles, mint amilyennek mi szeretnénk látni. A hatalomnak behódolók közül sokan csak gyenge, de nem rosszindulatú emberek. Ráadásul bármennyire is szeretnék a múltat végleg eltörölni, ez nem sikerülhet, bőrükből nem tudnak kibújni. Így történhet, hogy a szlovák/magyar elvtársak nagyon szeretik egymást, és ezért a *proletár internacionalizmus* nevében nem mondják el a magyar/szlovák elvtársaknak, hogy mi is a véleményük róluk...

Az utolsó törésvonal a nemzedéki ellentét. Ez nemcsak azt a természetes tényt jelenti, hogy a fiatalokat más érdekli, mint a felnőtteket – jellegzetesen a szex, a foci és az ugratások – hanem azt is, hogy másképp viszonyul magához, magyarságához és kisebbségi helyzetéhez az, akinek Trianon, akinek a 2. bécsi döntés, akinek az ötvenes évek, vagy akinek a '68-as bevonulás vált meghatározó élményévé.

Kérdés, lehet-e konszenzust találni, a problémákat és a megoldásokat közösen megfogalmazni egy ilyen sokszorosán töredezett közösségben? Néha az az érzésem, ez a bizonytalanság, a határ-élmény mintha szerves része lenne identitástudatuknak. Nagyon kényes talajon egyensúlyoz ez a közösség, és az író nem tartja feladatának, hogy egy, mindenre jó receptet adjon. Sőt, talán éppen ez a recept: az egyértelmű, univerzális igazság erőltetése helyett a másik meghallgatása, a fájdalom kibeszélése lehetne a megoldás.

Hegedűs Attila

Tervezett programok

2010. reformáció – óév

November 7-én 18.00-kor a Győri Advent Kórus tart jótékonyági koncertet a templomunkban az iszapkárosultak javára.

November 9-én 17.00-kor Luther Szövetség a nagyteremben – előadónk Bolba Márta teológus hallgatónk, aki ösztöndíjas évről számol be.

November 10-én LMK Farádon, majd egyházmegyei presbiteri ülés ugyanott.

November 12-én jár le a püspökjelölési eljárás határideje.

November 13-án Egyházkerületi Közgyűlés Győrben.

November 16-án Esperesi értekezlet Budapesten, az Északi Püspöki Hivatalban.

November 19–21-ig konfirmandus kirándulás.

November 21-én, Örökélet vasárnapján 10.00-i istentiszteletünk új liturgiás alkalom, valamint a temetőkápolnában is tartunk istentiszteleteket 14.00-kor német, 15.00-kor magyar nyelven.

November 23-án presbiteri bibliaóra.

November 26–27-én országos zsinat Budapesten.

November 29-től hétfőnként a magyar

bibliaórák idején és helyén 16.00-kor adventi estek a Nyugdíjasházban.

December 4-én 10 órakor Egyházmegyei Közgyűlés Szakonyban.

Ugyancsak december 4-én 19.00-kor Szerekes Adrien belépőjegyes adventi koncert lesz a templomunkban.

December 5-én Mikulás-est a gyülekezeti teremben.

December 7-én 17.00-kor presbiteri ülés a nagyteremben.

December 8-án LMK Edvén.

December 14-én Sopron Napja – a városi ünnepek miatt az aznapra esedékes Luther Szövetségi ülés elmarad.

December 17-én 19.00-kor belépőjegyes Kaláka és Sebestyén Márta adventi koncert lesz a templomunkban.

December 21-én 18.00-kor Rákász Gergely adventi orgonakoncert a templomban.

December 22-én 18.00-kor presbiteri karácsonyi úrvacsorás istentisztelet.

Iskoláinkban december 22-től van a téli szünet.

A karácsonyi ünnepkörben a hagyományainknak megfelelően tartjuk az istentiszteleteket.

Összeállította: Gabnai Sándor lelkész, esperes

Állandó alkalmaink

Vasárnap a templomban 8 és 10 órakor magyar, 9 órakor német istentisztelet, a nagyteremben 9 órakor gyermek-istentisztelet.

Hétfőn 16 órakor magyar bibliaóra a Nyugdíjasotthonban, 18 órakor Útkeresők kurzus az ifjúsági teremben, 18.30-kor énekkar.

A hónap 2. szerdáján 16.30-kor német gyerekdélután (Kindergruppe) a Nagyteremben.

Csütörtökön 17 órakor Wochenpredigt.

Pénteken 13.30-kor Barkácskör – Bastelkreis az ifjúsági helyiségben, 14:30-kor magyar és német konfirmandus óra a nagyteremben és a lelkészi hivatalban, 15 órakor istentisztelet a Nyugdíjasotthonban, 18:30-kor magyar Ifi-óra az ifjúsági teremben, 19 órakor német bibliaóra - Bibelkreis a lelkészi hivatalban.

Szombaton 14 órakor a nagytermünkben kisifióra.

Istentiszteleti szolgálati beosztás 2010 reformációtól karácsonyig

<i>nap</i>	<i>szolgálat</i>	<i>lelkész</i>	<i>nap</i>	<i>szolgálat</i>	<i>lelkész</i>
nov. 7.	8.00 magyar	Gabnai S.	dec. 5.	16.00 kórház	Gabnai S.
	9.00 német	Menke, V.		17.00 Mikulás est	Hegedús A.
	9.00 gyermek	Matus K.	dec. 12.	8.00 magyar	Hegedús A.
	10.00 magyar	Gabnai S.		9.00 német	Menke, V.
	15.00 Balf	Gabnai S.		9.00 gyermek	Gabnai S.
	16.00 Kórházkápolna	Gabnai S.		10.00 magyar	Hegedús A.
nov. 14	8.00 magyar	Hegedús A.		15.00 Balf	Hegedús A.
	9.00 német	Menke, V.		16.00 Fertőszentmiklós	Hegedús A.
	9.00 gyermek	Gabnai S.	dec. 19.	8.00 magyar	Gabnai S.
	10.00 magyar	Hegedús A.		9.00 német	Menke, V.
	15.00 Balf	Hegedús A.		9.00 gyermek	Hegedús A.
	16.00 Fertőszentmiklós	Hegedús A.		10.00 magyar	Gabnai S.
nov. 21.	8.00 magyar	Gabnai S.		15.00 Balf	Gabnai S.
	9.00 német	Menke, V.		17.00	Hegedús A.
	9.00 gyermek	Gabnai S.		gyermekkarácsony	
	10.00 magyar (új liturgia)	Gabnai S.	dec. 21.	18.00 Presbiteri istent.	Hegedús A.
	14.00 Temető német	Menke, V.	dec. 24.	15.00 Balf	Gabnai S.
	15.00 Balf	Reisch Gy.		17.00 német	Menke, V.
	15.00 Temető	Gabnai S.		18.00 magyar	Gabnai S.
nov. 28.	8.00 magyar	Hegedús A.	dec. 25.	24.00 éjjeli it.	Hegedús A.
	9.00 német	Menke, V.		8.00 magyar	Hegedús A.
	9.00 gyermek	Hegedús A.		9.00 német	Menke, V.
	10.00 magyar	Hegedús A.		10.00 magyar	Hegedús A.
	15.00 Balf	Hegedús A.		15.00 Balf	Gabnai S.
	16.00 Fertőszentmiklós	Hegedús A.		15.00 Nagycenk	Hegedús A.
dec. 5.	8.00 magyar	Gabnai S.		16.00 kórházkápolna	Hegedús A.
	9.00 német	Menke, V.	dec. 26.	16.00 Fertőszentmiklós	Gabnai S.
	9.00 gyermek	Hegedús A.		8.00 magyar	Gabnai S.
	10.00 magyar	Gabnai S.		9.00 német	Winter, G.
	15.00 Balf	Gabnai S.		10.00 magyar	Gabnai S.

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja
9400 Sopron, Bünker köz 2.
e-mail: evgyul@bdeg.sopron.hu
tel: 99/523-002; fax: 99/523-003

Készítette a szerkesztőbizottság tagjai:

Koordinátor: dr. Tölle Katalin
Nyelvi és teológiai lektor: Hegedús Attila
Felelős kiadó: Hegedús Attila

Rovatfelelősök: Visszatekintés, tervezett programok: Gabnai Sándor, Lélek-zet (prédikációk, meditációk): Hegedús Attila, Deutsche Seiten: Volker Menke, Gyülekezetünk életéből: dr. Tölle Katalin, Iskoláink: Balikóné Németh Márta, Életmód: Balikóné Németh Márta, Periszkóp (kitekintés): Várfalvi Erzsébet, Engedjétek hozzám jönni (gyermekokről, gyermekeknek): Mátisné Schlögl Patrícia
Nyomtatva a Lóvér Print nyomdában, 350 példányban.
Várható következő megjelenés: 2010. karácsony